ונעלי קדוש ישר׳ לא׳ בל תאחר [illegible] יהי רצון מלפניו שיגאלנו מהרה ויושיע[illegible]

[illegible] עולמי [illegible] ויברכו [illegible] לנו [illegible] סלה ונ׳

פרשה אלה [illegible]

בעבור [illegible] ונצריך יפנו [illegible]

[illegible] הדרך הזה [illegible] כשנוש [illegible] על המציאות [illegible]

על הדרך [illegible] החלה היתה בו [illegible] הזמן הנצחי [illegible]

שהי [illegible] עולם [illegible] ורבי כמוהו וחוץ [illegible] ישראל [illegible]

[illegible] זמן חיי

האדם [illegible] לעולם [illegible] המ[illegible]ם העולם

הזה והעו׳ [illegible] העולם הזה [illegible] על החיים [illegible] עד

החיים הנפ[illegible] על זמן [illegible] עליו

בזמן [illegible] האמ׳

[illegible] כמו

דבר [illegible] מעניין העולם [illegible] שקרא [illegible] וזמן

[illegible] והם שהוא שהוא מעניין עלם שהוא [illegible] ורוצים כן מחוד [illegible] העלם

שלא ישנהו [illegible] והמבואר [illegible] שכך הוא כל ימי עמדו והיה [illegible]

[illegible] הזה [illegible] על המציאות [illegible] הזמן דרך אחת [illegible] ויבן

[illegible] לפי [illegible] ונמצאים

[illegible] והוא

[illegible]

[illegible] והוא אם שהש׳ בעצמו זה משמע הראשון או שעבר מעניין העלם מפני

שהעולם [illegible] וקד[illegible] זה את זה לפי העניין הא׳[illegible]

וזה [illegible] החדקע [illegible] ימנע. הנצחות [illegible]

המורה הרב [illegible] מראש מהודיעו במופת

והדבר שלא יודע [illegible] על מספק הזה והמכונה

היוצאת [illegible] מרכבה [illegible]

האומ׳ כי העו׳ [illegible] כי אין זה מעשה האומן

הגדול [illegible] חלילה כי אחר

ועלי קרוש ישראל לה׳ בל המלך [illegible] זה רשון מלפנו [illegible] מחרב וישיע
[illegible] שלמי לפני יחצא וישכנו [illegible] ארע שלה וגו׳

פרשה אלון [illegible]

בעבור [illegible] ומן ישעו ודרך יפוני [illegible] לחיך שלי
שהדרך [illegible] כפי הדרך הנזכר בשמוש [illegible] על המציאות [illegible]
על הזמן [illegible] חלה היתה בו [illegible] הזמן הנצחי [illegible] ומה שזה
שהי [illegible] עולם הסדר [illegible] בריה שלם ורבי כמוהו וחוז [illegible] ישראל [illegible]
ועד [illegible] על זמן [illegible]
האדם [illegible] לעולם כתם [illegible] המציאות [illegible]
הזה והעו׳ [illegible] בעולם הזה [illegible] על החיים [illegible] עד
החיים הנפ[illegible] ונפשו [illegible] על זמן [illegible] עליו
בזמן היו[illegible] שבורת [illegible] האמי׳
שהדבר [illegible] ומן [illegible] ובאר כמו באומ׳ [illegible] כיוצ
דבר אחר [illegible] שבל עוד מעניין העולם [illegible] שעקרא [illegible] וזמן
ענייני והם שאמ׳ שהוא מעניין עולם שהוא [illegible] ורוצים בו מהות כמו העולם
שלא ישנהו שינוי והביאם זה לומ׳ שכך הוא כל ימי עמדו [illegible] שיעבון
כש׳ הזה כמעתק בו על המציאות ועל הזמן דרך אחת כמו [illegible] וירבן
[illegible] לפי [illegible] נמצאים
[illegible] והוא
[illegible]
העניני והוא אם שהש׳ בעצמו זה משמעו הראשון או שעבר מעניין העולם מפני
שעולם לו גבול וקצה כדבר הכתוב שחלקין רודפי׳ זה את זה לפי העניין הא׳ חד
וזה גם כן החזיקו באמונת החדוש כי החדוש לא ימנע הנצחות כמו [illegible]
המורה הרב ע״ה גם החדוש בעצמו נעלם הגבול לו מראש מהודיעו כמופת
והדבר שלא יודע רק בקבלה ראוי להקרא עולם גם על הספק הזה והמכוונה
היוצאת בידיעתו ראוי להקרא כש׳ הזה ואין אצלי מרבה כשבח חש׳ ית׳
האומ׳ כי העו׳ כלה כליון גמור אבל הוא מרבה בנצחות כי אין זה מעשה האומן
הנבחר נאוי לאומן מן האומנ׳ כשתפסד מלאכתו חלילה לו ית׳ חלילה כי אחר

[illegible]
[illegible]
[illegible] בעולם לפי שכל שני שהחוק בעולם ההרכבה [illegible]
פשוט השכל והעצם הנפשי עד שבעלי חיים [illegible] והרכשה אחרונה [illegible]
ופעולתו חוקי משאר בעלי חיים נכן כבני אדם כי שהוא [illegible]
השגתו בדברי העיונים וכהפך העור ההוא הרואה והחרש [illegible] ואשר איננו
קשוטות כאשר הוא בעל חיים הוא חרש אשר לא ישמע ואשר יראת [illegible] כן
הרכב כאשר הוא בעל חיים הוא עור אשר לא יראה ראות הנפש והוא שאמ׳ רעה
רבות ולא תשמור פקוח אזנים ולא ישמע אשר במכון כבוד להתעלל להגדילה ולהא[illegible]
כמו שאמ׳ ה׳ חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר אבל לפי [illegible] העשי[illegible]
ינושן בדבר הגדול הזה והוא שסמך לו והוא עם בוזי ושסוי [illegible] זה [illegible]
הנקרא בש׳ ה׳ והוא המכון כבריאה לבצון הש׳ שהוא כבודו שאמר זה קבל עוררתו
באמתו והוא מעשי והמכוון על השלמות כמו שאמ׳ הנביא הזה כל הנקרא בשמי
ולכבודי בראתיו אף עשיתיו או ראה כי שכל העליון הוא הנקרא בשמי [illegible]
החומר הזה והתשובה האחרונה לשאלת למה המציאו היא לכבודי שהוא רצוני כמו
ואני עתה כי הצורה הראויה ורצונו על המכון במציאות בחומר הזה והוא מין הא[illegible]
האדם והוא אמרו יצרתיו ואמכון אף עשיתיו רצה כי תקנתו והשלמתו צריך
שנראה שאני עושה שהרי נברא [illegible] והוא המכון בבין האדם וכפי [illegible]
זה נעמה תקון הברכות שסדרו רבותינו ע״ה בברכת חתנים שנקבע ראשון [illegible]
ברא לכבודו כנגד כל הנקרא בשמי לכבודי [illegible]
ואשר יצר את האדם [illegible]
[illegible] קצת [illegible]
שיצר הש׳ תחלה [illegible] ואחר כן עשה כן או אחרין המכון [illegible]
וזה נמשך למה שאמ׳ כי המכון [illegible] החמר הזה הוא האדם שהוא המרכב
האחרון והכלית הטוב בכל הפרושי׳ כמפורש הזה כי היא צורה האנושית וזרה
הפסוק טעם למה שהקדי׳ הנבי׳ ומה מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך
וארץ אדם תחתיך ולאומי׳ תחת נפשך כי כפי שסבת נוראיו טבע החמר הרע
שלא קבל הצורה המכוונה והוא שחטאו לו כמו שאמ׳ מי נתן למשסה יעקב וישר׳
לבוזזים הלא ה׳ זו חטאנו לו כי סבת נאולתו וישועתינו שלמות צורתינו שב[illegible]
יראה פעל הש׳ ומעשיו בנו והוא שאמ׳ הנבי׳ כי בועליך עושיך ה׳ צבאות שמו

מהמאמרים הזרים שבכת׳ שאמרו בו פירושים ואפשר לומ׳ לפי שידוע שאל כולל
כל בעל כח רבא ולמד׳ שאותם האלהי׳ כלם הם צרים ואני היוצר אותם ואני ראשון
ואני אחרון ועוד אמרו ואחרי לא יהיה כלומ׳ כי אין אחרים אבל מציאותם ונמצאותם
ממציאותי ונמצאותי מחויב׳ או אפשר לומ׳ שהוא מקרא מקדם וכן פרושו והבינו
כי אני הוא אל לפני לא נוצר אל דבר אחד ואחרי לא יהיה דבר והכונה בו שאין שם
דבר לפני ולא אחרי כי אין לי ראשי׳ וגם לא אחרית והוא על דרך אמרו אני ראשון
ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים ובכל דמה תורה כלשון בני אדם סוף דבר הכת׳
הזה הודיענו שמעמד הר סיני הוציא לפועל ב׳ דברי׳ השגת אחדות השם ואמתת הנבואה
לכל העם הוא אומרו לכל הקהל כאחת בלשון יחיד אנכי יי׳ אלהיך וגו׳ ונאמ׳ כי בא
בדבור הזה ג׳ מצות עשה ממנין אחד והם עקרי דתנו ואמונתינו והם מצות [illegible]
ותורה וחכמ׳ מצד והוא דעת אמת כי זה הדבור במושג מצד החכמ׳ והמצוה הראשו׳
ולולן באו מה שאמ׳ הנביא והבינו כי אני הוא והיא לא [illegible] להאמין שישנו מחויב
ההויה ר״ל המציא בהויה הנמצאי [illegible] אשר לא תפול בו אפשרו׳ הוא אמו׳ אנכי יי׳
כי ה׳ הוא כל מי שישנה בידיעה שלמה ישיג מציאותו המחויבת כמו שבאר הרב
המורה נ״ז [illegible]
הקדמות [illegible]
על [illegible] לא תקבל [illegible]
[illegible] ומשגיח בהם [illegible] המצוה
הזאת [illegible] כל [illegible]
התמיד [illegible] והמצוה אשר [illegible]
[illegible] על ידי [illegible]
כלומ׳ [illegible]
הטבע [illegible] המצוה [illegible] כל [illegible] אחריה ואמרו
מבית עבדי׳ [illegible] לקבל עבודתי [illegible] שחררתי אתכם על
ידי הנפלאו׳ [illegible] על ידי תורתי ומצותי [illegible] כל המצו׳
המקיימו׳ אמונתם במצות אהבת השם׳ יראתו ועבודתו הן מקרבן הן בתפלה והנמשך
לזה קרית שמע ותלמוד תורה ותפלין וציצית ומזוזה וכיוצא בהן ועוד יש לטעו׳
אחר שאמרנו שהדבור הזה׳ בא על עקר אמונתינו למה לא באה בו מצוה לדעת
להאמין שהשם׳ ברא שמים וארץ שהרי החדוש עקר אמונתינו הוא וזהו סמך על
מה שפתח בו התורה

התורה ואמר בראשית ברא אלהים וגו' א"כ היה לו לספר ויאמר ה' אל משה דבר אל בני ישר'
ואמרת אלהים בראשית ברא וגו' והוא לא כתבו אלא בדרך הספורים לא בדרך מצוה וכפי
מיעוט דרכנו ז"ל שאמר לא היה לו להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ראש חדשים
נמצא שעקר הפרש' ההיא בא בדרך ספור לא דרך מצוה א"כ היה לו לומר מצוה זו
בדבור זה לפי נראה שאמונת חדוש העולם אינה צריכה בעצמה לאמונה התוריי
לפי שמציאות השם מחויבת גם בדרך הקדמות ואמנם אמונת החדוש צרי'
לבעלי הדת כדי להאמין שהש' עשה נפלאות שזה לא יקבלו מאמיני הקדמות
ואמנם אמונת החדוש צריכין לבעלי הדת א"כ עקר האמונה בזה שנאמין ביציאת
מצרים על דרך שידענו שזה מאמת שעשה נפלאות והגמול והעונש והנפלאים
הנזכרים בתורה בעונש ולכן נתנה הקבלה הזאת ר"ל יציאת מצרים למצות
רבנן מנוחה וז"ל זה כון דוד קצת תהלותיו ובענין זה חבר הודו לה' קראו בשמו
הזהיר לזכור נפלאות ולבטוח בהן ולפי שהיה צריך לנו האמונה בכל בכל מקום ומקום
ותקנוהו לנו אותו בכל יום והוא הטעם שהסבירו בו שידוע פרש' יציאת מצרים
בקש"ע שהאמר ביום ובלילה כדין פרשה ראשונה כי בזה לבד קיום הדת
ועד במציאות אמונת החדוש מה שבא במצות השבת כי ששת ימים עשה ה'
וגו' והכונה בזו נמצאת בספור אמונת אברהם אבינו שהיה קודם היחוד בשם
ה' ובנה מזבח לה' לא שת לבו לזקוק קריאת החדוש אבל קבל אמונת
החדוש ממלכי צדק הוא שם שאמר לאל עליון קונה שמים וארץ ומלת קונה מורה
שבעל הקנין החפץ היה מבלעדי הקנין ההוא ובאותו לשון בעצמו שב נאמר אברהם
הרימותי ידי אל ה' קונה שמים וארץ א"כ נראה במקום הזה שקבל אמונת
החדוש ונראה שאחר שמלכי' בבטחונו ולשון קנין הקדקו [illegible]
[illegible] עמו ואמר כמאמר הזה שבוע שעליו יהיה וזה נמשך למה שכ'
בחכמה החנין בפרק ראשון המקראים נאמרו והמאמר האחרון הנזכר בו כי רוצים
בו מה שהוא קנין האדם ובגשמות נעדרים השניקו אותו חבירי שם ושם ביארו
שאחד מענינו אמר בעל יחס החלק אל הכל כמו שיש לו יד ולו רגל ולפי הענין
הזה יראה כי אשר לו השמים והארץ ויהיה כמאמר אלהי השמים והארץ וטוב
מזה ונראה לנו בענין הספר שאברהם קבל אמונת החדוש ממלכי צדק וסמך
אמונתו ונאמר לו אני מאמצותך שלך והודיענו הש"י כי הוא משיח המגלות
ומשנה הטבע והאמין בו ויחשבה לו צדקה כי משה צדק לנפשו בהאמינו הערך

[illegible]
בין [illegible]
ספק [illegible] לשוני [illegible]
עפטר [illegible] האדם בטבעיותו לפי [illegible]
כשהם [illegible] תבן בארחויה כפי שען שהזכיר [illegible]
מלאכה [illegible] הקין [illegible] קנען והוא שרמז [illegible]
רואה בו [illegible] אמרו העצמים מספיקים לשלמות אחרים [illegible]
טובה [illegible] קשר המשנה אחריהן המדן [illegible]
לפני [illegible] בהרכב ואחריו הזכיר ידעיה לרמוז על [illegible]
השכל ואמרו [illegible] בית יתשיה לרמוז על נחלת העולם הבא [illegible]
[illegible] שאמר [illegible] להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם [illegible]
[illegible] ונצלת טובה העולם הזה כי הוא חין והבל [illegible]
[illegible] כאשר הנביאים למען [illegible]
[illegible] כסף נבחר [illegible] כבר ידעת [illegible]
[illegible] לא ישקל כסף מחירה והחל אם [illegible]
לשון [illegible] פתגם [illegible] שפתי דעת ונן הנ[illegible]
[illegible] מתוקה [illegible] המריקים מעל [illegible]
[illegible] ובמוסר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ורחוקים יבואו [illegible]
בהיכל [illegible] וזה [illegible]
[illegible] הברזל [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ונסוף [illegible]
[illegible] יד ונגם טוב מכנים
[illegible] על זכר הצדיק שהוא [illegible]
לברכה לעולם וכן רינה במם ורחוקים יבואו ובנו בהיכל [illegible] ואחר
כן אמר וידעתם כי [illegible] צבאות שלחני אליכם וזה הענין כבר הזכירו

הנביא בהזכירו איש כנעני וגם כן הח׳ באמרו וחגור נתנה לכנעני וחגור
הוא סיפר המכסה הערות כש׳ חגורות השכלים במעשה בראשית ועל זה
הכנעני הבטיח הנביא שלא יהיה עוד כנעני בבית יי׳ בזמן ההוא וכבר רמז ג״כ יואל
על זה באמ׳ והיתה ירושלם קדש וזרים לא יעברו בה עוד והוא הסבה להיות
עצת שלום ביניהם והוא שאמ׳ ועצת שלום בין שניהם ויתחבר עם שלום
בפרשת פנחס שהוא אומ׳ על שלמות האדם וסוף ענין זה לאדם להיות
זכרו לברכה לעולם על ראשו בהיכל המלך כדרך שבא בדברי רז״ל //
ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו שכינה והוא שאמ׳ הנביא והעטרות תהיה
לחלם ולטוביה ולידעיה ולחן בן צפניה לזכרון בהיכל יי׳ וכבר הזכיר
הושע הנביא ענין הנזכר על הצדיק באמרו זכרו כיין לבנון ותרגם יונתן
ויהי דוכרן טיבותיהון עליל ולא נפיק כדוכרן יבבות חצוצרתא על חמר
עתיק דמנסך בבית מקדשא כי כן כתיב ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם
ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני יי׳ אלהיכם וזכרון זה תלוי בזכור
האדם את מעשה יי׳ ואל זה הענין רמז שלמה ע״ה באמ׳ ז״ל ויונתן תרגמו
והעטרות תהיה ותושבחתא תהי וכו׳ והחבות בתרגמו ובלשון שאמ׳ והעטרות
תהיה ולא אמ׳ תהיינה גם באמ׳ ועשית עטרות ושמת בראש יהושע וג׳ וידוע
שאין דרך בעל הכתר להשתמש בשני כתרים וכל זה הערה כי מעמד החכמ׳
נאמ׳ הכל במראה זו על עטרות הצדיקים שאמ׳ החכם עליהם מאמ׳ התורה
לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך כי שיתחבר במרע שאמ׳ גם
האישים השכלים שנשתתפו במראה זו יש הערה כי בראשית הנבואה הזכיר
חלדי ובסופה הזכיר במקומו חלם וכן הזכיר בראשי׳ [illegible] בן צפניה
ובסופה חן בן צפניה ואחר כך יאמרו לקוח מאת הגולה [illegible] שנתן הרגש
[illegible] מפני שלמותו זה זה לא מצד הנבואה אבל מצד החכמה שבו גלה וענין
זה [illegible] לשון [illegible] במראה הנבואה שהוא נחמ׳ על דרכי הנבואה
[illegible] שיהיו כפרים במדברי [illegible] והשלם הזה יותן [illegible] שנזכר במקום
אחד מן המקומות לגלות כוונת הענין וללמוד סתום מן המפורש כמ׳
שרמז בתרג׳ עטרות בנבואה זו וראיה לדבר זה אשר אמרנו על לקוח
אמרו לקוח מאת הגולה מחלדי מאת טוביה ומאת ידעיה ולא הזכיר שם
דבר שיקח מהם אבל השלים הענין ואמ׳ ובאת אתה ביום ההוא בית

[illegible] ונזה גם ישמות [illegible]
הזה המורים [illegible] בראשית [illegible] וכסות מבואר
[illegible] שיל הקדמה [illegible] כן עשה וסוף [illegible]
[illegible] לקוח [illegible] כח מדר הנבואה [illegible]
מדר החכמה [illegible] עניין לשון חקיקה [illegible] הנבואה [illegible]
על הדבור [illegible] כמדבר סיני [illegible] הזה יותן דין לקודש
מיקום אחד של כותר עניין ללמוד סגוס מן המוקש [illegible] כדרכו שרור [illegible]
תואת והראית על זה אמרו לקוח [illegible] השלה מחלקי ואחת [illegible] ראיה ובאר ואת
את הדבר אשר יקח מכל השלש העניין [illegible] וכאת [illegible] כוס [illegible]
בן ימנה ואשר כאו יסבל ואחד כן [illegible] פסוק [illegible] ולקחת כסף וזהב ונו' וה
והקרוב אלי כי הזכיר לקיחתן מאת הגולה [illegible] בית יתנה שרומז בו על גלוי הצפון
מעניין האחר בשלמה לתי כמותן והמכשרים שאין בתחלת הירות על התכונה ה
הראויה [illegible] העניין שהזכיר יחזקאל [illegible] ונסוך כן כוס [illegible] ה
שרתו בבני [illegible] שבמותם [illegible] דעת המסתיקים לשלום ואחר
כן אמ' מאת טובית לרמוז על הכחות החיצוניות שימשכו אחריהן המדות הטובו'
לפני תש' בהרמותם ברכי השי' ואח' כן אמ' ידעיה לרמוז על הכח השכלי והמדע
ובאו בית יאשיה לרמוז על תחלת העולם הבא הנקראת כמו שסתמו רז"ל לבבהי
החכם שתם להעקיל [illegible] הם אמלו ואמרת כי הוא כמש לא העולם
הזה כי מכל אין [illegible] והיש ההוא קרא מן על דרך שאמ' אדון הנביאים למען אמיתא
מן [illegible] ולקחת כסף וזהב ועשית עטרות ונו' [illegible] שאמ' איוב לא יורן ס
[illegible]
זהב המריקים מעליהם הזהב ודברי החכמי' שאמ' הטורח בחכמה ובמוסר מקב'
העטרות והנזרים אשר יעשו מזהב הלשון המוברת ויושרו בראשי אוהבי' הן
ואמ' בחכמה ובמוסר כדבר הנב' שמזכיר המושל והכהן ועצת שלום בניהם וא'
וראה אומ' אחרי ורחוקי' יבאו ובנו היכל ... ולא אמ' ובנו היכל ... ולא אמרו כה
... וזה כדבר הנביא ישעיה ואל יאמר בן הנכר הנלוה אל ... לאמר הבדל יבדילני
... מעל עמו וכבר התבאר כי הנכר שאמ' נאמר כדברי הנבואה וכדבר משלי ה
החכם על החלק העשרי הצמח ועל כחותיו יאמר שהם רחוקים כן אמרו ואל יאמ

הפרים הן אני עץ יבש ועץ יבש יאמר על המלך המיוח' שימשכו אחריו המדות. אל
אינו מוליד הילדים אשר חנן יי' וסוף דברי ישעיה ונתתי להם בביתי ובחומותי יד
ושם טוב מבנים ומבנות ונו' והנמשך בענין ההוא וזה כלו רמז על זכר הצדיק
שהוא לנו לברכה וכן רמז מאמרו ורחוקים יבאו ובנו היכל יי' ואחר כן אמ' וידעת
כי אני יי' צבאות שלחני עליכם וזה הענין כבר הזכירו הנביא פעמי' והוא לראי'
שאנשי הגולה היו מספיקים בנבואתו ולפי שהיו בגולה ולא היה נודע רק בחכמ'
והנה רמז ביקרת נבואתו על דרך השגת החכמה באו' ויעירני כאיש אשר יעור
משנתו והטיבו החכם ר' אברהם אבן עזרא שריצה כן כאיש אשר יעור משנתו
כלו' יעור מעצמו לא שיעירהו פראום כי זה הענין דבר מי שלא יאמינו בו
שהוא שליח הש' כמו שאמ' משה רבינו ע"ה בזאת תדעון כי יי' שלחני וזה
הדיבור בא לחולקי' עליו והוא שהזכירו הנביא זכריה פעמי' ושלש והוא הענין
בישעתו פעמי' רבות כה אמ' יי' צבאות כי כן הזכירו שלש פעמי' בפסוק אחד
בתחלת נבואתו ואחר כן חתם ענין אחר נבואה זו מצד החכמה ומצד הנב'
הנבואה' גם כן אמ' והיה אם שמוע תשמעון בקול יי' אלהיכם להעיד שאין ה'
החכמה מתקיימת רק ביראת שמים וזה ליחיד או לקהל או לעם כולו והוא
המכון בנבואת זכריה ושאר הנביאי' על היחוד הטוב ושהסבה האלהית לטוב
ולישועה הם הכוחות הטובי' המצמיחי' צדקה ותהלה כמו שאמ' ישעיה כן יי'
אלהים יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים ואמ' ביום ההוא יהיה צמח יי' לצבי
ולכבוד ופרי הארץ לגאון ולתפארת לפליטת ישראל ואמ' גם כן וצמחו כבין ח'
חציר כערבים על יבלי מים והוא מבואר במאמר הנביא הזה זכריה באומרו
אמת [illegible]
שיהיה לצבי ולכבוד ובנבואת היכל יי' התשועה הצומח הטוב נמשך אל המין
האדם הרצים ועליהם רמז יואל הנביא והמשיך נבואתו במיני החגב מצד הח'
החכמה הבאה מתוך הנבואה שראוי לכל מבין כשיעמוד על ענין מעניני
הנבואה שיתבונן במשך הדברי' כן כיראה באי זו כונה יאותו הדברי' ההם
ולפיכך אזכיר קצת דברי יואל במספר דברי' ואולי בברור הדברי' תגלה הכ'
הכונה והוא שהנביא פתח דבריו ואמ' שמעו זאת הזקנים ונו' ואמ' להזכיר
לדורות שעברו ההיתה כזאת בימיכם ואם בימי אבותיכם וצוה להזכיר ה'
הדבר הזה לדור ודור והוא שאמ' עליה לבניכם ספרו ובניכם לבניהם ובניהם
לדור

[illegible] היו מסתפקים [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] כתב שלמה בן [illegible] שישען [illegible]
[illegible] והחכ שהתחברתי עמו [illegible] לפי [illegible] יחיד
ויעד כי שבח [illegible] ודברי עמו בדבר הזה [illegible]
כמוהו ואמ החכ הזה כי זה יקרה לרואה במראה [illegible] לפי שהכח
המוסך [illegible] דרכו שישיג מחוץ ולפי שבמראה [illegible]
מבקשם כפי מה שיבא שם השכל של הדמיון ומן הדמיון [illegible]
[illegible] ומהיות לפי יחיד ויעד והוא שאמ [illegible] במראה [illegible]
עלי [illegible] ולא שאלתי כן ולפי [illegible] המנורה [illegible]
אחר [illegible] עד הנבואה אמ [illegible]
[illegible] ברך החכם ההוא היו מספקים בנבואתו והוא [illegible]
[illegible] כי [illegible] שלחני כי זה לשון [illegible]
כמו שאמ משה רבי [illegible] כי [illegible] שלחני [illegible]
עליו [illegible] כפי זה הענין היה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] הנביאים על היחוד [illegible]
[illegible] הטובים [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] המכון [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] הרעים [illegible]

[illegible] מאד החכמה ונשא שרחוי לכל מבין כשיסבור על ענין [illegible]
[illegible] שיהיו [illegible] ממשך הדברים נראה לי כוונת אותו הדברים [illegible]
[illegible] קצת דברי יואל כמספר דברים ואולי בסדר הדברים [illegible]
הדגנה [illegible] פתח דבריו לאמר שמעו זאת הזקנים וגו'
ואח להזכיר הדורות שעברו ההיתה זאת בימיכם ואם בימי אבותיכם וגו'
רעה להזכיר הדבר הזה לדור ודור והוא שאמר עליה לבניכם ספרו ובניכם
לבניהם ובניהם לדור אחר והזכיר בזה דור רביעי כדי [illegible] מתורה
על שלשה ועל רבעה ואחר כך הזכיר המיוחסים למינו [illegible] והארבה
ואמר לך לדעת ולהתבונן כי הפחותים שבבני אדם [illegible] כחגבים
כמו שאמר ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם ואמר יושביה כחגבים
כחגבים לפי שתנועת החגבים ממקום למקום היא בקפיצה לעולם ודרך
דרך המתהפך מצורה לצורה תמיד לא כדרך האיל והצבי [illegible]
לחריצות הליכת רגלין הישרה וראה והתבונן גם כי שלא הזכיר [illegible]
הגזם שהיא ראשונה אבל אחר יתר הגזם אכל החסיל והוא כדרך שהזכיר
עמוס כה הראני ה' אלהים והנה יוצר גבי בתחלת עלות הלקש והנה
לקש אחר גזי המלך [illegible] בית [illegible]
[illegible] לקיץ [illegible] המפרשים
[illegible]
[illegible] מלקוס [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
והוא שהזכיר בסוף [illegible] וגם [illegible] עמוס והיה
אם כלה לאכול את עשב הארץ ואמר ה' אלהים סלח נא מי יקום יעקב כי
קטן הוא הרמה אחד מן המשכילים כי [illegible] על החומה
כלה מי יקום יעקב כי קטן הוא ואם יעלה בלב כל חכם שיקרא על
המכה הזאת הזקנים ואחר כך יאמר הקיצו שכורים ובכו והילילו כל
שותי יין על עסיס כי נכרת מפיכם או יאמר אלי כבתולה חגורת שק על

תבלית השעות ור"ל שלא תהי עיניך לא כן כי הוא יעשה חפצו כי הוא המושלווה שא'
כי הוא ארוניך א"כ והשתחוי לו ר"ל שעם כל המדות טובות האלו ל' רבנו לחזור ממנו
ולהראות לפניו משררת כמלכה אבל הוי כא' אמהותיו לשרת לפניו ולהשתחוות לו
ראה והבן כי נכללו כב' פסוקי' אלו כל מדות טובות המיוחסות לנשי החיל כספר ה
המוסר וכמו כן בזוכרו רבקה אמנו על דרך רמז כי שכחה עמה וכירת אבי' ותכם כנ'
בעיניך בענישות והרעלף להתקשט ולהתיפות ותפול מעל הגמל להשתחוות כי כן
דרך הרוכבי' כשיפגשו עבדי יתם וככר עכר מטוב מוטרה בדברי' אליעזר מה
שכלל שאר המדות הטובות הראויות ל' אשת חיל ואהבת יצחק הורה עליה כי ה'
היתה הש' יראה והיא האשה הראויה להתהלל כמו שכא' יראת יי' היא תתהלל וה כל
נכלל במוסר המשורר המס' כמו שהתבאר ואחר המוסר יחל לה גמול הראוי על
זה אמ' וכת' צר כלומר המעטה פניה עשירי עם ברוב רכלתם הרבה הרכלות שאת
הערי' וגם כל כבודה בת מלך פנימה אשר לא יצאה החוצה וממשבצות זהב לבושה
משמחות תובל למלך לבשות רקמות לא להיות מלכה ואחר הכבודה ההיא הבתולו'
שהן רעותיה כולנה מובאות לשרתך לא שיקשה כנגדם אן מגיניס אוהביהן רק
בשמחות וגיל תובלנה בהיכל מלך ואת לשמותיך תוב מרותיך המלכי' עליהן ואחר
שהשלי' המשורר דבריו עם המלכה על נעימותה ומוסרה ועל טוב חלקה שב לברך
המלך דרך חריות שירי' תהוה ואמ' תחת אבותיך יהיו בניך וגו' אזכירה שמך בכל דור
ודור על עדי' יהודוך לעו' ועד' כבר נשלם הדרך הנלוי מהודבר את הטוב וכו שתי
הוועלות גדולות אחר לבאר המלכה וכל ממשלת הכ' מוסר הנשי' ומעלת הנחיל
ונבאר הדרך הנסתר ממנו ונאמ' כי זה המלך המלך הגדול מכל חבריו הוא השכל
השלם והמשיג ה השגה האיטשית תשלמת בה שתדבק בעליונו' יאמ' כי לנפש אדם
חלקי' רבי' והחלק הנבחר מהם הוא השכל שיצא לפועל המיתחברת הנפש שהיא
עצם האדם והוא החלק והנפש והוא חומר השכל היא תכלה ולחלק השכלי אשר
לנפש נ' כחות קניים זה אחר זה הא מהן הוא השכל הקני' אשר בו ילמד המלאכות
כשערי' ועבודת האדמה והרפואות וזה כלו צריך להחיות הגוף אשר חפץ בו ול
והכח הב הוא אשר בו יחשוב ויסתכל בדבר שיצטרך לעשותו ואם הוא אפשרי
איך יצטרך שיעשה וזה הכח מקנה המדות טובות והחפץ בו אבל לא לעצמו והכח ג
הוא אשר בו ידעהו החכמות וידבק בעליונו' וזה הראוי להקרא מלך באמת ובאת על
דרך משל כי כן עלזו לאדם ולחוה ג' כחות על הסדר הזה הא' היה עובד אדמה

לפי ונקרא קין שהוא הקנין כמו אשר ילדתו חוה לאדם והוא שלא היה חפץ בו כמו
שנ' ואל קין ואל מנחתו לא שעה וגו' והוא המותר ובקין ובמנחתו לא תהיה רעותה
והוא שבא הספור עליו שהיה בונה עיר כי האדם מדיני בטבעו ואין התיחסו בספור
התורה האמתי יושב אהל ומקנה ותופש כנור ועוגב ולוטש נחשת וברזל וכנגד
זה ספר משלי כפי פשוטו ואחריו נולד הבל שה' דרו… … והוא היה מנהיג
החי הנהגה ישרה ונקרא הבל כנגד הכח השני לפי שאי… בנפש שלמות עד שיולד
השכליות כמו שבא הכ' גם בלא דעת נפש לא טוב ולא טוב איש על הדברים…
שלם ונביותם בשדה בלא שמין עם אחר ולא היה הבל נהרג על ידי קין …
הריון בו בעבור שת הנולד באחרונה בכלות הבל לא כל שת שכחו חזק כי הוא מוגע
מציאת האחר לבעל לפי הסדרה בו וזהו שהוציא הכת' הריון בו בלבון ויש שוא…
המותר והוה רשות מן קדש … ולא הם ואתרשו ייי וכנגדו נעשה ספר קהלת הסובב
על אחת כל מעשי האדם שהם הבל וזה ג"כ ספרה עליו התורה שילדתו חוה והוא
שתמל תורה ותוסף עוד ללדת את אחיו את הבל ולא אמר הטעם השם …
ורי למגביני בביאור שמות אחין באמרו את אחיו שאין הכונה במציאות
עצמם ושהכונה הזו בשלישי שהולידו האדם והיה בדמותו בצלמו על דרך
שאמ' ז"ל ויולד בדמותו בצלמו מכאן אתה למד שלא היה קין לא מזרעו ולא
מדמותו ולא מצלמו עד שנולד שת והיה מזרעו מדמותו ומצלמו לפי שאמ' כי שת
לי אלהים זרע אחר ואחר שהוא בצלם אביו ובדמותו תאות לו במלוכה אחר אשר
הדרו כתוב בני המלך וכנגדו נעשה שיר השירים הסובב על חשק המלך וכן נגד
כנגד … מזמור שאמר … אין צריך … שהיא יפה מכל
… שהם משתתפים לבני … יפה אתה ונוה …
מעד אחד בני אדם ואמרו יפיפית … להורות כי כן נבראת …
אבל מעשו … התיפה כפי הטרח והשתדלות עם עזר האלהי ואמרו הוצק חן
בשפתותיך ר"ל בדבריך ובא להורות מתוך דבריו בחכמות עד שידע הם ידיעה
אנושית מצא חן בעיניו … ואידך למען אמצא חן בעיניך ואמרו על כן ברכך
אלהים עולם ועד הורה כי מתוך החן ההוא ידבק בעליונים וישאר חי וקיים לעד
ואחר שהורה הכונה הראשונה בא לבאר הכונה השנית והיא הצריכה לו להשאר
המלך ביופיו ובמלכותו ובחן ההוא והוא שאמ' חגור חרבך על ירך גבור ריצה בו
גבור המושל ברוחו הוא הכובש את יצרו שגבורתו גדולה יותר ויותר מגבורת …

כי מיץ חמ חמץ חמה בשומך יד לפה תשיג חמאתה והיא כוונת התורה כמו שאמרו
רבותינו ז"ל הפוך בה והפך בה דכולה בה ובה תחזי ומינה לא תזוע ואחר זה אמר ומיץ
אפים יוציא דם רצה בו כי אם התנשא על היצר והוא שתמץ האף תוציא החטא
המכונה בדם וזה כדי כך עמו שהוא מיץ אפים והוא שאמר ומיץ אפים יוציא
ריב כמו שבא רגזו ואל תחטאו אמרו בלבבכם על משכבכם ודומו סלה אחר
שהשלים זה בא לחתום דברו הטוב ולרמוז על מה שבא בתורה הנפילים היו בארץ
המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם להתאוות שאעפ"י שהחמ' על הרב בלתי נאות
לשלמות אין נמנע להמצא שלם אבל הוא מחויב כי לין היא הכונה במין והרב'
המכון אעל השם אי אפשר שלא ימצא והוא שיהיה תחלה בשלמות המדורת
הנמצא והיא מניעת התאוה ואשר הם על הדרך הזה המה הגבורים ולפי שהשגחת
והזכות אבנת התאוה הזהיר מהן ואחר כך דבר באשת חיל אשר מציאותה
מעט ומעט הם שאמרם נאות לכוונה והיא האשה אשר בטח בה לב בעלה
שלא הצורך שמור ושתמצא בה זריזות שלימה כפי הצורך שם ואמנם המכון
בה פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה ואשר הם על הדרך הזה המה
אנשי השם אשר לא ימחה שמם לעולם כמו שנזכר בפרק ההוא נודע
בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ והקרוב אצלי כי אשת חיל במקום
הזה היא משל לחומר הנפש הטובה ובעלה השכל הקנוי המגיע כפו עד
שהיא העירה כפי מה שבבעלה והם מעט ים [illegible] בחתימת הספר
באמרו ואת עלית על כלנה וזה החכם חכם ספרו כפי מה שחתם
הפריז כבן שלם כל הנביאים וגם מצא חן בעיני [illegible] לפי שהחכם חבר ספרו
לבאר דברי התורה [illegible] בלא ספק [illegible] דרך [illegible] ודי בזה הערה
וכיוצא בו ואע"פ שלא [illegible] כל הפסוקים [illegible] בפרשה אלו מציאותה ביחוד
לפי הענין קרוב למשתדל להוציא מה שכל המשל בהם כי הזהיר למואל מלך משא
אשר יסרתו אמו ראיה בו [illegible] על [illegible] מגילת קהלת ואמרו
משא אשר יסרתו אמו ראיה בו דברי הנבואה שאמרתו במוסר הגדול המכון
מן האם ואמרו מה ברי כי האם עודת על המכון אינה כמו שאמרה אם שמואל
וכפי מדרשו ז"ל על שלמה מה ברי ומה בר בטני לפי שהוא ההרכבה האחרונה
וראיה בו היוצא ממעי בכחי והוציאו בלשון בר [illegible] על נקיון כפים ובר לבב
ואם אי אפשר מבלתי היות האם השפרת משל התאר אין הספק בכונה הענין

כי קרוב הדבר להמציא׳ אמנם הקרוב אצלי כי החמר קרא החכם את מספר הזה
ומנורו׳ והוא העניין מחוז כמו אמרו כ׳ ואמ׳ הנה שכר לאוכר ... כי אין
למנוע התנועה ההיא והכונה רק למנוע דבוי הראות׳ ... הקשות ...
המבקש וכפי זה העניין כא נס כן פרח פיך לגאם׳ להודיע שאין ... למנוע ...
בחכמות אבל למנוע ... יותר וההרגשות מן ... נם כן וזה אצע׳ שלא
באורנו ... מה שבארנו ולהקל בעניין העברנו׳ וכבר הזהיר ה׳
הרב המורה ז״ל מהטריח העיון בכל מה שבא במשל אבל שיסתכל האדם בכונת
המשל ואני עברתי מעט על דבריו בפרשיות הראשונות לפי הצורך כי ידעתי
שדברי הרב אינם ... מקרא לפי מנהג קריאתם החלושה וחשבתי לקרב אותם
... מאמר ולא ... כח לעזור פירוש מן הפרוש׳ ואם הוא חביב מאד אצלי
כי ידעתי לא כיוון ... אבל כוונתי להרחיק הקריאה האיעשית ...
בספרי הקדש וכבר הנצלתי בזה שאינו כמוזהר לא כמזכיר וכמעיר ובכונת כמו
הזה שאחית אצל חברי כי נביה חרש מעל פנינים אשר לפניהם ...
הפנינים אצלם נגול ... אצלי׳ ואולי בזה אזכה את ארחי׳ ...
הרב המכוון על זה לא נלמדיה כן כפי מאמר הנביא ע״ה ה׳ חפץ למען צדקו יגדיל
תורה ויאדיר׳ ואעפ שאיני מיחל להיות מן השלמי׳ בוטח אני בה׳ להיות אני מן
הרוצים ... עיניו החולי׳ שמורתו כדרכיה ... שאחר
... שהרגשותם מכונה עד
ה׳ ולא יתעסקו בהם רק כפי הצורך אבל במה שאין הצורך לחוץ אותם כל ...
ההרגשות ... אצ עסקי ההבל והוא שמן החכם כאמ׳ כי ינוח
[illegible]
... קשה ... החכה ... ראויה שתבוא על הדרך הזה קשה במורך
להמ׳ כל ההרגשות ולבטל אורך ... וכן היתה דרך נביאי שלא היו עורים
לא כעש ... וכן דרך השלמי׳ התרשנה אזניהם ותחטמנה משמוע ועיניהם
עצומות ועורות מראות ומהסתכל בין טוב לרע והוא שאמ׳ הנב׳ החרשים
שמעו והעורים הביטו לראות׳ רוצה לומ׳ שההרגשים בהרגשת האוזן הם
השומעי׳ דברי ה׳ והעורי׳ בהרגשת העיין הם מביני׳ לראות את כבודו והוא
שהוסיף הנב׳ ואמ׳ מי עור כי אם עבדי וחרש כמלאכי׳ וכן כל שלם הוא על
הדרך הזה והוא שאמ׳ מי עור כמשלם ועור כעבד ה׳ הורה כי שתי ההרגשות

החשנה

[illegible] בחמשת [illegible] וזמן תורה [illegible]
[illegible]
[illegible] לבא את האור [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] שכל אחד מן [illegible]
הכל כמו [illegible]
שהיו [illegible] על דרך [illegible]
[illegible] להן [illegible]
[illegible]
ליה שעתא דתמסיין בידיה · וזה היה נמשך על [illegible] הקדומין הטעו הגלגלי
שהן תשע וארבעים · כי לגלגל שבת' צדק ומאדים [illegible] ט' תנוע' לכל א'
מהן ולחמה שבע ולכוכב ולנוגה ח' וללבנה ו' עד שחשבו הראשונים לפי
התנועות האלו שהגלגלים חמשי' מ"ט לפי מ"ט התנועות הנ' ואחד לפי תנועת
הגלגל האמצעי · כי התנועות לא נודעו אליהן ולפי זה הענין היה הקדוש ביום
הנ' להורות על המניע שלא יתנועע ועניין מספר מ"ט זה כאמ' ג"כ בדברי ישעיה
שאמ' ואור החמה יהיה שבעתים כאור ז' ימים וכן הזכיר רבי' שלמה בנבואת
זכריה הנביא שכל נר ונר מז' נרות היו שבעה מוצקו' והם מ"ט להורות על האור

שהוא ... לבוא וזה כלו להעיר אותנו על הדרך האמתי שלמדנו
... כי תורה התמימה הבאה לתתנו לגוי קדוש עשתה התחבולות
... ולהודיע שכל הממשלה ואת הממשלה הא' הקדומה ... כי לו לבדו הממשלה
והוא מתנשא לכל לראש וכלם משרתיו עושי רצונו כמו שאמר ואתה מחיה את כלם
וצבא השמים לך משתחוים לפי' הזהירה תורה שלא לעבוד אחד מהן כדי שלא
תעלה בלב' א' מהן מושל בשמו כאשר יפרש בפסוק לא תעשה לך פסל וכו' ולפי
שהרשות הקדום בממשלת הכוכבי' את תורה ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש
ואת הירח ואת הכוכבי' כל צבא השמים ונדחת והשתחוית להן ועבדתם ... מצות התורה
... כולמה ... הדעת וכן קצת המספרין שנכללו במצות ואתה רואה כי מספר
הז' כוכבי' ... עד מספר ... השבוע וכן מצאנו בהקיף ירחו ז' ... ז'
שותפות בו ימים ובו הקיפו ז' פעמים ואין ספק שזה המספר נבחר לקבול יראתנו
ואמונתינו הישרה לפי ... שמספר ... קדוש המצוים היתה הכונה בו למחות
האמונה הבטלה ולהעיר ולדעת כי אין מושל בממשלת זולתו וכל המט' ממשלת
... אחר ממשלתו הקדומה וזה ידוע בה שנת החכמה ובהגלות המופתים הראוים
בבחינת הגלגלים והשתתפותיהן ... ירחו שכל הגלגלי' צריכין לבני
ראשון כמו שנתבאר במעשי המופת וזה הדרך ... מציאות הבורא
ואחדותו הפשוטה כמו שבזה הדור בעלינו ... הקדומין ... דרך הכתו' כי
... הדרכים ... בהן ... הבו'
אין בהן ממשלה ולא ... לבעלי העיטם והן ... ולבו בם
אבל ... ההולכים בחשך ... בם והן ... ולא ישיג לשול
[illegible]
את החב ... ואשר ... בעה'
האיר לנו ... והלבנה ... ישעב לבו ונלכה
באור ... כי כמו שנשא הקדום ... כוכבים וגלגלים שבמה הן הסגת
את בבחינתן מציאות השם ואחדו ונלה כונו ... באמתם שבשעת מתן תורה רקע
להן הבה ז' רקיעין ... להן ז' ... הישוב ... שקדמנו ואת להן
... בעליונים והביטו בתחתונים וראו שאין אלוה עמי ... והקריבו ... נעשה
ונשמע ואתם יודעים שזה המעשה היה על יד משה ע"ה כמו ... להן בשמו ...
שמוע תשמעו בקולי את הדבר שפירשתי בו שהידיעה האמונה בו והיא השמי' ע"ה

המבקש

השנים אשר אכל הארבה וגו׳ ואח׳ ואכלתם אכול ושבוע וגו׳ והוסיף באור על זה
ואח׳ אחרי כן אשפוך רוחי על כל בשר וגו׳ כמו שהתבאר בפרש׳ ויהי ביום השׁ
השמיני. ואחר שהתבאר שהאכילה הזאת. היא כינוי לחכמה ולרוח הקודש
והיא שילום השנים שאכל הארבה ידענו כי המכה ההיא משל לסכלות ולי״צר
הרע׳ וכבר רמזו רבותי׳ ז״ל על זה בפסוק אחר שבא בכלל הנבואה הזאת יר״ע
והוא ואת הצפוני ארחיק מעליכם והדחתיו אל ארץ ציה ושממה את פניו אל
הים הקדמוני וסופו אל הים האחרון׳ אמ׳ רבותי׳ ז״ל ואת הצפוני זה יצר ה
הרע׳ שהוא צפון בלבו של אדם׳ הרצון בו שהוא עומד בלבו צפון וחקוק וצ׳
וצרור׳ והוא כדרך שאמ׳ הושע הנבי׳ צרור עון אפרים צפונה חטאתו וסמך
לו חבלי יולדה יבואו לו הוא בן לא חכם כי עת לא יעמוד במשבר בנים׳ רוצה בו שאותו היצר
הצרור איננו בעל ערמה והתחכמות כפי טבע הבן הילוד לפי׳ אין לו עת שיעמוד במשב׳
בנים כי כח אין ללידה והוא לעולם עומד צרור וצפון ולפיכ׳ קראו צפוני כדרך שנוף ש
שמות הנבואה ואם איפשר מבלתי היות צפוני שבר על רוח צפון נקרא כן לפי שצפון
הוא השמאלי׳ לרוחות העולם׳ וכבר אמ׳ ולב כסילים לשמאלו׳ ולפיכ׳ ראוי לדרשו על
יצר הרע והוא שסמך לו והדחתיו אל ארץ ציה ושממה כדרך ושלח את השעיר ה
לעזאזל ונשא את עונותם אל ארץ גזרה׳ והוא שאמ׳ ז״ל אל ארץ ציה ושממה׳ מקום שאין
בני אדם מצויין שם להתגרות עמו׳ את פניו אל הים הקדמוני שנתן עיניו במקדש
ראשון והחריבו והרג תלמידי חכמי׳ שבו׳ ודרך דרש וסופו אל הים האחרון שנתן עי׳
במקדש שני והחריבו והרג תלמידי׳ שבו ודרך דרש וזה סוף הפסוק הוא לדרע ולפי׳
ועלה באשו ותעל צחנתו שמניח אומות העולם ומתגרה עם תלמידי חכמי׳ כי הגדיל
לעשות׳ ובתלמידי חכמי׳ יותר מכולם והקרוב אצל׳ כי הגדיל לעשות שבא אל ייי ל
כמו שאמ׳ סמוך לו תיראי תולעת יעקב אדמה גילי ושמחי כי הגדיל ייי לעשות
אל תיראו בהמות שדי כי דשאו נאות מדבר וגו׳ וכל היחול הטוב הנמשך אחריו
ועם מה שהעידו רז״ל נזה הרבון במשל הים הקדמוני והים האחרון כי הזכירו זכר׳ה
על יחול הטוב ואמ׳ והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלם חציים אל הים הק
הקדמוני וחציים אל הים האחרון׳ וכבר התפרסם ענין ירושלם שבשמי׳ כמו ש
שהתבאר בפרש׳ וזה כי תבא ומים חיים הם משל לשפע השופע מאת יתעלה
[illegible] ים חיים׳ ואמ׳ נ״י כי עמך מקור חיי׳
[illegible] הור נפתח לבית דוד

אחר והזכיר טה דור רביעי כדרך שאמר נגזרה על רבעים ואחר כן הזכיר
המכה המיוחסת למיני החגב והיא רבה ואשר לך לדעת ולהתבונן שפחותים ש
שבבני אדם עמשלו לחגבים כמו שאמ׳ ונהי בעינינו כחגבים ואמ׳ הנביא ישעי׳
וישביה כחגבים לפי שתנועת החגב ממקום למקום היא בקפיצה לעולם וזה רל׳
דרך המתהפך מיצורה ליצורה המיר לא כדילוג האיל והצבי שהוא לחריצות
הלושת ותלוי הישרה וראה והתבונן גם כן שלא הזכיר השחורת הגזם שהיא ראשונ׳
אבל אמ׳ יתר הגזם אכל הארבה וזה כדרך שהזכיר עמוס כה הראני יי׳ אלהי והנה
יוצר גובי אחר שלות הלקש והנה לקש אחר גזי המלך ותרג׳ יונתן בתר ראיגי׳ית
שחרתא דמלכא ושני הנביאי׳ כונו לענין אחד כי שם גם כן את המפרשים
שהוא עשר מנה וזהו כי טבע נפש האדם שהיא כרם מביא זה בחברה שיש חי׳
הצמח הטוב ובתחלת הלקש יונה כפי שנ׳ רדת המלקוש עליו יארכו לא כחותית ש
שהם בטבע הארבה שיבא לעולם אחר הקציר לא כשהיצמח שלם וכפי ענין ז
זה היתה מכת הארבה במיצרי׳ כמו שאמ׳ ואכל את יתר הפליטה הנשארת לכם
מן הברד וכן הזכיר הנביא המינים האלו כפי טבע יצר הרע של מחר אומר
לו עשה כך עד שיאמר לו לך עבוד ע״ז והוא שהזכיר החסיל בסוף כי הוא לשון
קלוי ונמיכה וכן את עמוס והיה אם כלה לאכול את עשב הארץ ואמ׳ יי׳ אלהי
סלח נא מי יקום יעקב כי קטן הוא הדימת אחד מן המשכילים כי לפני העשב
יאמר על האומה כולה מי יקום יעקב קטן הוא ואם יעלה בלב אדם חכם ל״ב
שיקרא על המכה הזאת הזקנים ואחר כן יאמר הקיצו שיכורי׳ ובכו והלילו כל
שותי יין על עסיס כי נכרת מפיהם ואמ׳ אלי כבתולה חגורת שק על בעל נעוריה
הכרת מנחה ונסך מבית יי׳ [illegible] הכהנים משרתי [illegible]
ונסך ואמ׳ הלא נגד עינינו אכל נכרת מבית אלהינו שמחה וגיל ואמ׳ כגן עדן הארץ
לפניו ואחריו מדבר שממה וגם פליטה לא היתה לו ותרג׳ יונתן אף שיזבא לית
בית לרשיעיא כבר הכיר יונתן על זה כי הדבר כענין זה נאמ׳ על רשעי הדור ועלו
אמ׳ שובו עדי בכל לבבכם בצום ובבכי ובמספד וקרעו לבבכם ואל בגדיכם
ושובו אל יי׳ אלהיכם וגו׳ וניחם על הרעה ובסוף הנחמה ההיא הזכיר ובני ציון ג
גילו ושמחו ביי׳ אלהיכם כי נתן לכם את המורה לצדקה ותרג׳ יונתן ארי יהב לכון
ית מלכיהון לשלו והזכיר הגשם [illegible]
ולהורות על הכונה א[illegible]

חגרו וספדו הכהני׳ הילילו משרתי מזבח באו לינו בשקים משרתי

לקיחת אשה הגונה ליצחק בקש מהשם שיזמן לו אשה הראויה למלך כמוהו והוא
שתהיה מדותיה מדות אשת חיל המשלימות הכונה בבריאת האשה כמו שבא
הספור בתחלת היצירה שנבראת לעזר האדם והעזר השלם הוא כשהעזר
יעשה ברצון העזר המבקש ממנו אעפ"י שתכבד העבודה עליו וש יוסיף מטוב
מוסרו על הבקשה כפי הראוי למבקש ולא יסמוך על אחר אלא הוא בעצמו
יעשה כל מה שאפשר לו לעשות ועל דרך זה בקש אליעזר על הנערה היוצאת
מהשם מורה על היותה אשת חיל הוא שאמ' והיה הנער אשר אומר אליה וגו' ואמ' בזו
העבודה במקום הזה בקשו ממנה להשקותו אחר שמלאה כדה והעלתו על ראשה
והעל מן העין והוא לטוב מוסרה שלמות הכונה ותרד כדה מעליה ותשקהו
דרך כבוד כדה בידה וגם לגריעותה הגמלים השקתה ולא הספיק לה להשאיל
לו כליה שישאב הוא או אחד מן האנשים ההולכים עמו וכן מטוב הכונה כשש
מקום ללון הוסיפה בנעם דבריה גם תבן גם מספוא רב עמנו וגו' ועל דרך מוסר
זה בשנמו פתח המשורר הנבון בתוכחות מוסרו אמ' שמעי בת וראי וגו' כלומ'
קבלי מיד דברי המלך כשידבר אליך וראי הראוי להתבונן בדבריו כדי להשלים
רצונו בעבודתו באומרו והטי אזנך רוצה בו היי מזומנת לשמוע דברו ולא
שיצטרך לקרואך פעמים ומלת ראי כלל הרבה ענינים שמחתו וכעסו
ואהבתו ושנאתו וטעמו כל שימי השגחתך בו וראי כשיהיה שמח ואת שמחה
ואל יהיו פניך זועפים וכן לא תשאלי עליך בעת כעסו ולא תשנאי את אשר
יאהב ולא תאהבי את אשר ישנא משרתיו ועבדיו ואמהותיו וכן כשיישן השמ
שלא יעור משנתו מסבתך או מסבת אחת מבני הבית וכן כלל [illegible] אשר
שלא תחפשי [illegible] ושלא תבואי דבריו אל האנשים [illegible]
כזה שעה תקשי ולא תשאלי ממנו תכשיטין אלא כל אשר יתן לך בין רב בין מעט תקבל
הקבל בשמחה כדרך אסתר שלא בקשה דבר לפי מצאה חן בעיני המלך ובעיני
משרתיו ותוספו ובית אביך באלו הדרכים שתשוב הנשואים וכלל בזה מוסר
מאכלו ומשתיו שלא תאהבי אלא המאכל שיאהב הבעל ותשמרי עתו ולא תעשה
והכלל שלא תחמיד בית אביך רק בית בעלה אחר זה אמ' ויתאו המלך יופייך כי
הוא אדוניך והשתחוי לו כלל התיפי וקשטי עצמך כדרך הנשים ובלבד
בצניעות וביראת שמים שיתאו המלך את יופייך ורמז על הקנאה שמביאה

ולהכניעם אחריו יחס לו
החיים לרחקם ממנו והו׳
שאמ׳ חניך שטעם האחין

ואולי ר״ל והורה לעמך ימינך נוראות כי שני פסוקי׳ אלו באו להנהגת עמו הדבק
אליו לפי׳ יחס לו החרב אבל לרדות בעמים החיצים יפלו בלב אויבי המלך
וידוע כי בשתי הנהגות אלו יכון הש׳ כסאו והוא שאמ׳ כסאך אלהי׳ עולם ועד שבט
מישור שבט מלכותיך. כלומ׳ שמשפטך משפט אמת וממשלתך ממשלה יושר
יכון השם כסאך לעולם או רוצה בו כסאך כסא אלהים לפי שיושב ויתנשא
האדם עליו לפני השם על כן נקרא ג״כ כי האלהי׳ והיכל ה׳ והוא על דרך שאמ׳ זכריה
הנביא וישב ומשל על כסאו כמו שיתבאר בפרש׳ זכור ואחר שהזכיר הנהגת
מלכותו הודיע הסבה האמתית למלכותו ותכונתו היקרה כדי להעיר אוהב
לזרזו על הטוב לעולם בכל זמן ובכל איש כי כן ראוי לכל בני ישר׳ מלוכה וממשל
והוא שאמ׳ אהבת צדק ותשנא רשע וג׳ וידוע כי הצדק והרשע ב׳ הפכים וכן
האהבה והשנאה ואחר שהשונא והאוהב שניהם הפכים לשונא ואוהב אם כן ראוי
לדקדק מה הוסיף באמרו ותשנא רשע הלא ידוע כי הצדק שונא רשע אבל זה
נאמ׳ לפי הזמנים ולפי האנשים כי יש איש אוהב צדק פעמים אוהב רשע פעמים
או לא ישנא לגמרי לפי השתנות הזמן עליו או יש איש שאוהב צדק לאנשים
ואוהב רשע לאנשים כפי הגדלה וכפי האהבה או כפי סבה אחרת ואשר הוא
על דרך הזה לא תשען לו ממשלה לפי שאינו מוטבע בצדק ונבזה החלי מאורבים
אבל האיש המוטבע בשנאת רשע ואוהב צדק בכל זמן ובכל איש והוא הראוי
למלוך יותר משאר בני אדם ואף יותר מחביריו הטובים והוא שאמ׳ אהבת צדק
וגו׳ ר״ל לפי שהיית מוטבע בזה הביאך ה׳ לממשלה וזכה יותר משאר בני אדם
ובחרך מן הפרט [illegible] שדרך מלכים היה להמשח ביום חתונתם וביום שמחת לבם
מקטרים והם [illegible] עמודי בהכלי שן הוא שאמ׳ מר ואהלות [illegible] ללבוש בגדי מלכות
הכלי שן ואמרו מני שמחוך בנות מלכים עם שאר בנות יקרות ודמה שהוא דבק
אל הפסוק הבא אחריו והוא כלו אמ׳ אשר שמחוך בנות מלכים עם שאר נשותיו
יקרות נצבה שגל לימינך בכתם אופיר ר״ל שנבחרה למלוכה מכל בנות מלכים
ובנות השרים ליופיה ולנעימותה ולטוב מוסרה כדרך שנבחרה אסתר מכל הבתולות
ואחר שהשלים המשורר הנכון דבריו על המלך בבחירת המלכה שב לדבר אל
המלכה ולהודיעה הראוי לה בהנהגתה כדי שתכון לעד מלכותה עם המלך והוא
שאמ׳ שמעי בת וראי וגו׳ הכל כמו שיתבאר ונקדים לזה נחמ׳ שלא יעבור